

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till
Polisorganisationskommittén
(Ju 2010:09)

Dir.
2014:17

Beslut vid regeringssammanträde den 6 februari 2014

Utvidgning av och förlängd tid för uppdraget

Regeringen beslutade den 8 juli 2010 kommittédirektiv om behovet av en ny organisation för polisen (dir. 2010:75). Kommittén lämnade i betänkandet En sammanhållen svensk polis (SOU 2012:13) förslag till en ny polisorganisation. I enlighet med förslaget ska Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015 (prop. 2012/13:1, utgiftsområde 4, s. 47 f., bet. 2012/13:JuU1, rskr. 2012/13:139).

Uppdraget till kommittén har utvidgats till att även omfatta behovet av en fristående granskning av såväl polisens som Kriminalvårdens verksamhet (dir. 2012:13). Av direktiven framgår att granskningen av polisen och Kriminalvården bör utföras av ett och samma organ, om inte starka skäl talar emot detta.

Uppdraget om granskningen av polisens verksamhet redovisades i betänkandet Tillsyn över polisen (SOU 2013:42). Kommittén föreslår där att tillsyn över polisen ska utövas av en från polisen fristående myndighet. Regeringen delar bedömningen men anser att det är lämpligt att frågan om tillsyn över polisens och Kriminalvårdens verksamhet övervägs samlat. Kommittén får därför i uppdrag att överväga frågan om tillsyn över polisen och Kriminalvården. Utredningstiden förlängs och uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2015.

Tillsynen över polisens och Kriminalvårdens verksamhet

Kommittén föreslår i betänkandet Tillsyn över polisen att tillsynen ska utövas av en från polisen fristående myndighet. Tillsynsmyndigheten ska enligt förslaget främst granska regelefterlevnad i verksamhet och ärenden som kan antas återspegla generella förhållanden, vilket innebär att tillsynen i normalfallet inte borde utmynna i uttalanden om enskilda fall. Kommittén föreslår att myndigheten inte ska ha några andra sanktionsmedel än att genom uttalanden kunna rikta kritik mot polisens verksamhet. Vidare anser kommittén att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (SIN) ska ingå som ett särskilt beslutsorgan i den nya myndigheten.

Betänkandet har remissbehandlats och värdefulla synpunkter har framförts som bör beaktas i det fortsatta arbetet.

Regeringen delar kommitténs bedömning att det inte bör skapas nya tillsynsmyndigheter om det i stället går att föra samman tillsynsuppgifter och därigenom effektivisera tillsynen. Det är dock, som flera remissinstanser påpekar, tveksamt om SIN ska ingå i tillsynsmyndigheten för polisen. SIN har bl.a. skapats för att uppfylla Europakonventionens krav på att enskilda, vars fri- och rättigheter har kränkts, ska ha tillgång till ett effektivt rättsmedel. Nämnden fyller sitt syfte väl och det är viktigt att nämndens roll inte försvagas.

Kommittén ska nu lämna förslag om hur tillsynen över polisen och, i förekommande fall, Kriminalvården ska organiseras och ska beakta de remissynpunkter som har lämnats när det gäller tillsynen över polisen. Utgångspunkten ska vara att SIN inte ska ingå i den nya tillsynsmyndigheten om det inte finns starka skäl för det. Kommittén ska analysera hur tillsynen över polisens personuppgiftsbehandling kan organiseras, så att överlappning mellan olika tillsynsmyndigheter i så stor utsträckning som möjligt undviks. Kommittén är i övrigt fri att på nytt överväga alla förslag i betänkandet.

Samråd och redovisning av uppdraget

Kommittén ska fortlöpande hålla Regeringskansliet (Justitiedepartementet) informerat om arbetets gång. Uppdraget om tillsyn över både polisens och Kriminalvårdens verksamhet ska redovisas senast den 30 april 2015.

(Justitiedepartementet)